

Sámi allaskuvla
Sámi University College

OAHPPOPLÁNA

SÁMI HISTORJÁ 2

15 oahppočuoggá

1. OAHPPPOVTTADAGA NAMMA

Sámi historjá 2
Samisk historie 2
Sámi history 2

2. OPPALAŠ DIEĐUT OAHPU BIRRA

- OAHPPPOVTTADAGA KODA: HIS102
- VIIDODAT: 15 oahppočuoggá
- GALLE LOHKANBAJI: Oasseáiggis ovtta lohkanbajis.
- OAHPU LÁGIDEAPMI: Oahpahus Sámi allaskuvllas

3. OAHPPOPROGRÁMMA GULLEVAŠVUOHTA

Oahppu lea iehčanas fága, muhto sáhtta oassin eará bachelorprográmmain, omd. doarjjafágan/válljenfágan.

4. SISABEASSANGÁIBÁDUSAT

Dábálaš sisabeassangáibádusat alitoahpahussii. Sisabeassanvuoddu sáhtta leat juogo oppalaš lohkelbbolašvuotta (čadahan joatkkaskuvlla/logahaga) dahje reálagelbbolašvuotta. Lassin galgá sámegiela máhttu vuosttaš- dahje nubbingiellan joatkkaskuvllas dahje vástideaddji (omd. sámegiela lohkanbadjeoahppu). Studeanttas lea maid vejolašvuotta duodaštit iežas sámegiela lohkelbbolašvuoda sierra sisabeassangeahččaleami bokte.

5. OAHPAHUSGIELLA

Dábálaččat lea sámegiella oahpahusgiella.

6. SISDOALLU

Kursa galgá addit vuodddieduid minoritehta- ja álgoálbmotrievtti historjjálaš ovdáneamis, ja mo dat lea váikkuhan sámiid ávnnaslaš ja kultuvrralaš vuoigatvuodaide – lágaid bokte dahje eará láhkai. Erenoamáš fuolla biddjo sámiid eatnamiid juogadeamis stáhtaid gaskkas. Earet eará guoská dat sámiid *Magna Chartai* – 1751 Lappekodisillii.

7. OAHPPANJOKSOSAT

Oahppu galgá addit studeanttaide:

- áddejumi makkár vuoddojurddašanmálet, minoritehta-, álgoálbmotriekti ja našunalisma, leat váikkuhan stáhtaid sámpolitiikkii manimus čuohtejagiid.
- duogášmáhttu čilget mo ja goas riikaráját leat gessojuvvon
- áddejumi mo sámiid ávnnaslaš ja kultuvrralaš vuoigatvuodát leat váikkuhuvvon rádjageassimiid geažil.
- áddejumi mo Lappekodisilla lea doaimman sámiid ektui 1751´as otne rádjai
- vuodu čilget ođdaseamos áiggi álgoálbmotpolitiikka

8. OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT

Logaldallamat, seminárat ja ekskuršuvnnat. Oahppu lea Sámi allaskuvllas, Guovdageainnus. Oahpus leat 4 deaivvadeami ja juohke deaivvadeapmi bistá 3 beaivvi.

9. GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII

Eaktun beassat loahpalaš eksámenii lea ahte oahppokoordináhtor lea dohkkehan geatnegahtton čálalaš barggu.

Geatnegahtton bargu:

Studeanta galgá čállit sullii logi siidosáš oktagaslaš essaya, fáttás mii addo sidjiide. Geatnegahtton barggu sisaaddimii biddjo dihto áigemearri.

10. EKSÁMEN

6 diibmosaš skuvlaeksámen, mas eai leat veahkkeavttut.

Addojit guokte eksámenevttohusa, ja studeanta galget válljet ovttá dain. Árvosáni addojuvvojit ECTS vuogádaga mielde, mas A lea buoremus árvosátni ja E lea vuolemus ceavzinárvosátni. F árvosátni mearkkaša ahte ii leat ceavzán.

Muđui čujuhuvvo Sámi allaskuvlla loahpalaš árvvoštallan- ja eksámennjuolggadusaide.

11. LEA GO PRIVATISTTAIN VEJOLAŠ VÁLDIT DÁN FÁGA/FÁTTÁ?

Lea vejolaš váldit dán oahpu privatistan.

12. KVALITEHTASIHKKARASTIN

Čujuhuvvo SA kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii, ja makkár vejolašvuodát/geatnegasvuodát studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágareportta vuodul.

13. LOHKANMEARRI

Andresen, Astri: (1989) Skapte Lappekodisillen presedens for seinere grensekonvensjoner? Konvensjonen mellom Norge og Russland av 1826. - *Dieđut nr.1 1989. Lappcodicillen av 1751 – Var Det Samernas Magna Charta?* Lasko, Lars-Nila (doaim.) (s.217-234). Sámi Instituhtta, Guovdageaidnu.

Bjarnar, Ove (1982): - *Forhandlingene om 1972-konvensjonen*: Kap. 3 Nytenkning – eller fornorskning? (s.157-173). Hovedoppgave i historie, Univ. i Tromsø.

Bull, Kirsti Strøm (2007): Lappekodisillen og 1905: Forspillet til Karlstad-forhandlingene. – Broderstad, G., Niemi, E., Sommerseth, E. (doaim.): *Grenseoverskridende reindrifft før og etter 1905* (s.51-58) Senter for samiske studier. Skriftserie nr. 24. Tromsø

Cassidy, Frank (1993): *Trouble Hearts: Indigenous Peoples and the Crown in Canada* (s. 144-157). - Terje Brantenberg, Janne Hansen, Henry Minde (doaim.), *Becoming visible. Indigenous Politics and Self-Government*. Sámi dutkamiid guovddáš, Center for Sámi studies.

Forrest, Scott: (2002) *The territorial dimension of state- Saami politics*. – Karppi, K., Eriksson (doaim.) *Conflict and Cooperation in the North*. (s.251-267). Norrlands Universitetsförlag, Umeå
Hansen, Lars Ivar: (2001): Grensefastsettingen på Nordkalotten fra middelalderen til 1751: Folkeslag – strategier – prinsipper. - Fagertun, F., Myhre, J.E., Ryymim, T (doaim.) – *Det farefulle nord. Trusler og trusseloppfatninger knytter til Nord-Norge gjennom tusen år*. (s.11- 51). Speculum Boreale. Skriftserie fra Universitet i Tromsø. Nr. 1.

Helander, Kaisa Rautio (2011): Sámi báikenamat, váliddi relašuvnnat ja representašuvdna (s. 19-41). - *Sámi dieđalaš áigečála* 1, 2011.

Ijäs, Arne Johansen (2011): Samisk selvbestemmelse – samiske mediers dekningsansvar. Kap. 2.3 (s.38-41). - Henriksen, John B. (red.) *Samisk selvbestemmelse. Land,ressurser og tradisjonelle næringer, selvbestemmelse og media*. Gáldu čála Nr. 1/2011.¹
¹ Boahťá sámegillii hui fargga.

Ijäs, Arne Johansen (2012): *Samer i to norske nyhetsmedier. En undersøkelse av saker med samisk hovedfokus i Nordlys og Dagsrevyen i perioden 1970-2000*: Sammendrag og konklusjoner (s. 356-366). Sámi Allaskuvla, Dieđut nr. 1 2012.

Isaksson, Pekka (2002): Finsk Fysisk Antropologi, Samerna och rasantropologins kris.- Sköld, P., Lantto, P: *Den komplexa kontinenten. Staterna på Nordkalotten och samerna i ett historiskt perspektiv* (s.197-208. Umeå universitet.

Lae, Erling (2007): Fra Karlstadkonvensjonen i 1905 til reinbeitekonvensjonen av 1919. Norsk sosialdarwinisme mot romantisk humanisme. – Broderstad, G., Niemi, E., Sommerseth, E. (doaim.): *Grenseoverskridende reindrift før og etter 1905* (s.59-70) Senter for samiske studier. Skriftserie nr. 24. Tromsø

Lantto, Patrik:«Att det för lapparne skulle vara likgiltigt hvar han flyttade» Tvångsförflyttningar som problemlösning i svensk samepolitik. – Sköld, Peter (doaim.): *Människor i Norr. Samisk forskning på nya vägar* (s.141-166). Umeå universitet.

Lantto, Patrik: (2012): *Lappväsendet*. Inledning (s. 9) – Undersökningens fokus och utgångspunkter. *Framväxten av en svensk samepolitik*. (s. 20). Umeå universitet.

Lile, Hadi Khosravi (2008): *ON olmmošvuoigatvuodát ja álgoálbmotvuoigatvuodát*. (s. 8-50). Gáldu čála. Nr. 1/2008.

Marainen, Johannes (1989): Kodicillen och Samisk nationstillhörighet. - *Dieđut nr.1 1989. Lappcodicillen av 1751 – Var Det Samernas Magna Charta?* Lasko, Lars-Nila (doaim.) (s.235-245). Sámi Instituhtta, Guovdageaidnu.

Nordisk samekonvensjon Utkast fra finsk-norsk-svensk-samisk ekspertgruppe. Avgitt 26.oktober 2005. Kap. 6.1. og 6.2. Om samene (s.106-109). Oslo

Nordisk samekonvensjon. Utkast fra finsk-norsk-svensk-samisk ekspertgruppe. Avgitt 26.oktober 2005. Kap. 7.1 – 7.4. Internasjonale instrumenter (s.143-159). Oslo

NOU 1984:18. Om Samenes rettsstilling: Lappekodisillen og reinbeitekonvensjonene mellom Norge og Sverige (s. 166- 168). Universitetsforlaget 1984.

NOU 1984:18. Om Samenes rettsstilling: Minoriteter i internajonal rett og utenlandsk rett (s. 228-238). Universitetsforlaget 1984.

NOU 1984:18. Om Samenes rettsstilling: Urbefolkninger og innfødte folkegrupper i intern rett (s. 313- 317). Universitetsforlaget 1984.

Nyysönen, Jukka (2008), *Between the Global Movement and the National Politics: Sami Identity Politics in Finland fram 1979s to early 1990* (s. 87-106) i Henry Minde (ed), *Indigenous Peoples: Self-determination Knowledge Indigeneity*. Eburon Delft 2008

Oskal, Nils: *Political Inclusion of the Saami as Indigenous People in Norway*. - *International Journal on Minority and Group Rights*, nr. 8. 2001 (s.235-251). Kluwer Law International, Netherlands.

Molssaeaktu:

Oskal, Nils: Kap. 2 Det moralske grunnlaget for diskvalifiseringen av urfolks eiendomsrett til land og politisk suverenitet. *NOU 2001:34. Samiske sedvaner og rettsoppfatninger* (s. 256-264) ISBN: 82-583-0625-1. Det Kongelige Justis- og Politidepartement, Oslo.

Pedersen, Steinar: (2002) *Norwegian nationalism and Saami areas as no-man's land*. – Karppi, K., Eriksson (doaim.) *Conflict and Cooperation in the North*. (s.183-202) Norrlands Universitetsförlag, Umeå.

Pedersen, Steinar: *Lappekodisillen i nord 1751-1859 Fra grenseavtale og sikring av samenes rettigheter til grensesperring og samisk ulykke*. Kap. 7. Oppsummering og konklusjon. Grensesperring– en følge av endringer i synet på samenes status. (s.469-508). *Dieđut 3/2008*, Sámi allaskuvla, Guovdageaidnu

Pedersen, Steinar (2011): *Marine ressurser i samiske områder*. Kap. 1.2, (s.15-22). - Henriksen, John B. (doaim.) *Samisk selvbestemmelse. Land,ressurser og tradisjonelle næringer, selvbestemmelse og media*. Gáldu čála Nr. 1/2011.

Päiviö, Nils Johan (2007): *Kap 5 Utvecklingen 1843-1883.- NOU 2007:14. Samisk naturbruk og rettsituasjon fra Hedmark til Troms* (s. 526-544). Departementenes servicesenter, Oslo 2007.

Reynolds, Henry (2008): *Reconciliation and its Denunciation* (s. 133-155) i Henry Minde (doaim.). - *Indigenous Peoples: Self-determination Knowledge Indigeneity*. Eburon Delft 2008

Torp, Eivind (2012), *Renskötselrättens grunder* (s. 708-722) i *Svensk Juridisk Tidsskrift 2012*.

Warren, Kay (2008): *The Dynamic and Multifaceted Character of Pan-Mayanism in Guatemala* (s. 107-132). - Henry Minde (doaim.), *Indigenous Peoples: Self-determination Knowledge Indigeneity*. Eburon Delft 2008